

REPUBLIKA HRVATSKA
I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995.
DOKUMENTI

Knjiga 12.

DOKUMENTI INSTITUCIJA
POBUNJENIH SRBA
U REPUBLICI HRVATSKOJ
(siječanj – lipanj 1994.)

REPUBLIKA HRVATSKA I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995. – DOKUMENTI
KNJIGA 12.
BIBLIOTHECA CROATICA: SLAVONICA, SIRMIENSIA ET BARANYENSIA
Hrvatski demokratski pokret i Domovinski rat – Dokumenti, knjiga 6.

Nakladnik:

Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata – Zagreb
Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje – Slavonski Brod

Za nakladnika:

Dr. sc. Ante Nazor
Dr. sc. Stanko Andrić

Recenzenti:

Dr. sc. Nikica Barić
Dr. sc. Ante Nazor

Urednici:

Željka Križe Gračanin, prof.
Ivan Radoš, prof.

Suradnici:

Ivan Brigović, prof.
Julija Barunčić Pletikosić, prof.
Ivan Brigović, prof.
Dr. sc. Ana Holjevac Tuković
Mr. sc. Anđela Ljubas
Natko Martinić Jerčić, prof.
Mate Rupiće, prof.
Slaven Ružić, prof.
Janja Sekula, prof.
Domagoj Štefančić, prof.
Ilija Vućur, prof.

Lektorica:

Julija Barunčić Pletikosić, prof.

Izrada kazala:

Željka Križe Gračanin, prof.

Prijepis:

Indira Alpeza

Priprema za tisak:

Kolumna d.o.o.

Tisak:

Zebra, Vinkovci

Naklada:

500 primjeraka

REPUBLIKA HRVATSKA
I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995.
DOKUMENTI

Knjiga 12.

DOKUMENTI INSTITUCIJA
POBUNJENIH SRBA
U REPUBLICI HRVATSKOJ
(siječanj – lipanj 1994.)

Zagreb – Slavonski Brod, listopad 2012.

SADRŽAJ

Predgovor	1
Kratice	7
1. 1994., siječanj, Knin – Iz izvješća o radu SUP-a Knin u 1993. godini	11
2. 1994., siječanj 3., Slunj – Izvješće SJB Slunj o sigurnosnoj situaciji na području njezine nadležnosti u razdoblju od 17. prosinca 1993. do 1. siječnja 1994. godine.	42
3. 1994., siječanj 4., Drniš – Izvješće drniške Općinske izborne komisije o rezultatima izbora za odbornike istoimene SO, koji su održani u prosincu 1993.	43
4. 1994., siječanj 4., Knin – Dopis ministra unutarnjih poslova RSK Milana Martića general-potpukovniku Momiru Taliću i pripadnicima Prvog krajiškog korpusa VRS u kojemu im u svoje osobno i u ime MUP-a RSK čestita predstojeći pravoslavni Božić i Novu godinu	45
5. 1994., siječanj 4., Knin – Izvješće Dežurne službe Uprave javne bezbjednosti MUP-a RSK o zbivanjima na teritoriju RSK u razdoblju od 3. do 4. siječnja 1994. godine	45
6. 1994., siječanj 4., Knin – Izvješće o radu Ministarstva za ekonomske odnose, privredni razvoj i industriju RSK u 1993. godini	47
7. 1994., siječanj 5., Knin – Izvješće o radu Ministarstva financija RSK u razdoblju od 1. travnja do 31. prosinca 1993. godine	50
8. 1994., siječanj 7., Korenica – Izvješće SUP-a Korenica MUP-u RSK u Kninu o okolnostima nesretnog slučaja pogibije i ranjavanja pripadnika SVK i dragovoljaca iz RS u mjestu Počitelj nedaleko Gračaca	53
9. 1994., siječanj 7., Knin – Izvješće Dežurne službe Uprave javne bezbjednosti MUP-a RSK o zbivanjima na teritoriju RSK u razdoblju od 6. do 7. siječnja 1994.	54
10. 1994., siječanj 11., Knin – Dopis ministra unutarnjih poslova RSK Milana Martića kojim se pripadnicima srpske zajednice u kanadskom gradu Torontu izražava zahvalnost za trud uložen u prikupljanje i dostavu medicinskih lijekova u RSK.	55
11. 1994., siječanj 11., Knin – Izvješće o radu Ministarstva za zdravlje i zdravstveno osiguranje RSK u 1993. godini	56
12. 1994., siječanj 11., Knin – Obavijest Resora državne bezbjednosti MUP-a RSK predsjedniku Vlade RSK o detaljima posjete američke delegacije, na čelu sa stalnom ambasadoricom SAD-a pri UN-u Madeleine Albright, lokalitetu Ovčara kod Vukovara i njezinom susretu s predsjednikom RSK Goranom Hadžićem i suradnicima u Borovu Naselju.	58
13. 1994., siječanj 13., Slunj – Izvješće o radu SJB Slunj u 1993. godini	59
14. 1994., siječanj 15., Knin – Odluka ministra obrane RSK, kontraadmirala Dušana Rakića, kojom se zabranjuju troškovi na teret sredstava za financiranje MO RSK u svrhu reprezentacije	71
15. 1994., siječanj 16., Okučani – Dopuna žalbe Dragana Vlaisavljevića iz Okučana upućena zapovjedniku 18. korpusa SVK pukovniku Milanu Čeleketiću, kojom se zahtijeva Vlaisavljevićevo puštanje iz KPD-a Stara Gradiška te se navode detalji njegova dotadašnjeg ratnog puta	72

16.	1994., siječanj 18. – Izvadak iz dnevnika Save Radoševića u kojem opisuje situaciju na privremeno okupiranom teritoriju Zapadne Slavonije i RSK u cjelini, kao i tijek pregovora o prekidu ratnih sukoba u BiH vođenih u Ženevi	74
17.	1994., siječanj 19., Vukovar – Zapovijed Uprave PJM MUP-a RSK upućena zapovjednicima PJM u SUP-ovima Knin i Okučani kojom se zahtijeva upućivanje određenog dijela ljudstva pod njihovim zapovjedništvom na vršenje zadatka u istočnu Slavoniju i zapadni Srijem	77
18.	1994., siječanj 27., Knin – Zapisnik istražnog suca Okružnog suda u Kninu o očevidu izvršenom nakon oružanog napada na službeno vozilo UNPROFOR-a u mjestu Radučić	78
19.	1994., siječanj 28., Knin – Izvješće Centra državne bezbjednosti MUP-a RSK u Kninu o saznanjima operativne veze “Promina” vezanim uz “nedozvoljenu” razmjenu osobnih poštanskih pošiljaka između RSK i slobodnog područja RH, koja se odvija uz pomoć pripadnika UNPROFOR-a	80
20.	1994., siječanj 28., Petrinja – Dopis predsjednice SO Petrinja Dušanke Prečanica predsjedniku Vlade RSK o planiranom posjetu američkog veleposlanika u RH Petera Galbraighta istoimenoj općini i razlozima otkazivanja istoga	81
21.	1994., siječanj 30. – Izvadak iz dnevnika Save Radoševića u kojem opisuje aktualno stanje na području Zapadne Slavonije i RSK u cjelini, kao i tadašnja politička zbivanja u SRJ i BiH	83
22.	1994., veljača 1., Kostajnica – Informacija o radu Izvršnog savjeta SO Kostajnica u razdoblju od 16. ožujka 1992. do 31. siječnja 1994.	85
23.	1994., veljača 1., Beograd – Sporazum o koaliciji Srpske demokratske stranke Krajine i Srpske radikalne stranke	91
24.	1994., veljača 2., Kistanje – Izvješće o miniranju kuća u vlasništvu osoba srpske nacionalnosti u mjestima Sonković i Prokljan tijekom 1993. i 1994. godine	93
25.	1994., veljača 3., Beograd – Izvješće Ministarstva za inostrane poslove RSK o položaju RSK u međunarodnoj zajednici i pregovorima, njenom položaju na početku 1994. godine i odnosu prema pojedinim državama	94
26.	1994., veljača 5., Beograd – Pravno mišljenje o Daruvarskom sporazumu dr. Vladana Vasiljevića i dr. Konstantina Obradovića, na zahtjev Veljka Džakule, Dušana Ećimovića i Mladena Kulića	99
27.	1994., veljača 6., Knin – Odluka Vlade RSK o prihvaćanju programa rekonstrukcije monetarnog sustava i strategije ekonomskog oporavka Jugoslavije	101
28.	1994., veljače 7., Plaški – Obavijest o masovnoj sječi i preprodaji jelove građe na prostoru općine Plaški	101
29.	1994., veljače 9., Okučani – Molba Branka Vraneša za prijem u PJM Zapadna Slavonija iz koje je vidljivo njegovo sudjelovanje na ratištima u Prijedoru i Gradačcu u BiH.	102
30.	1994., veljača 9., Okučani – Molba Predraga Bosanca za prijem u PJM Zapadna Slavonija iz koje je vidljivo njegovo sudjelovanje na ratištima u Kozarcu, Prijedoru i Gradačcu u BiH.	103
31.	1994., veljača 9., Okučani – Molba SUP-a Okučani MUP-u Knin da im se pošalje desetak ozbiljnih i odlučnih djelatnika PJM iz drugih područja RSK radi vršenja redovnih postupaka koje dotadašnji pripadnici PJM nisu mogli uspješno obavljati zbog privatnih veza sa stanovnicima općine Okučani	104
32.	1994., veljača 10. – Izvadak iz dnevnika Save Radoševića o pregovorima u Ženevi i o otmici Veljka Džakule u Beogradu te o zbivanjima koja su potom uslijedila	105
33.	1994., veljača 10., Knin – Dozvola za odlazak Hrvata iz mjesta Nunić preko graničnog prijelaza Gornje Miranje	106

34.	1994., veljača 17., Knin – Odluka Vlade RSK o korištenju dijela raspoloživih deviznih rezervi kojima upravlja Narodna banka RSK u 1994. godini za pokriće emisije novog dinara.	107
35.	1994., veljača 14., Drniš – Odluka Skupštine općine Drniš o imenovanju Ratnog predsjedništva općine Drniš	108
36.	1994., veljača 14., [Knin] – Zapovijed o formiranju vojno-teritorijalnih organa i jedinica, preustroju uprava Ministarstva obrane RSK i primopredaji poslova mobilizacije i vojne obveze.	109
37.	1994., veljača 15., Knin – Izvješće Komesarijata za izbjeglice RSK o broju izbjeglih raseljenih lica na području RSK do 15. veljače 1994.	110
38.	1994., veljača 17., Knin – Uredba Vlade RSK o novom dinaru	113
39.	1994., veljača 17., Knin – Zapisnik sa 75. sjednice Vlade RSK održane 5., 6., 15. i 17. veljače 1994.	115
40.	1994., veljača 17., Beograd – Bilješka o razgovoru s Vjačeslavom Taloninom, tajnikom Veleposlanstva Ruske Federacije u Beogradu, iz koje su vidljivi stavovi krajinske politike prema mogućoj reintegraciji RSK u Republiku Hrvatsku izravno ili putem autonomnog statusa	129
41.	1994., veljača 17., Knin – Obavijest Ministarstva vanjskih poslova RSK Vladi RSK o želji profesora Sveučilišta Oxford, dr. Hughja McDonalda, da posjeti RSK i razgovara s krajinskim političkim vodstvom.	131
42.	1994., veljača 17., Dvor na Uni – Pismo predsjednika SO Dvor na Uni i Izvršnog savjeta Dvor na Uni, te pismo oca ubijenog pripadnika SVK Šaše Marijana, u kojima se oštro osuđuje ubojstvo, ukazuje na masovnu pojavu šverca s Muslimanima u Cazinskoj krajini i teror švercera nad stanovnicima i pripadnicima SVK na prostoru Banovine	132
43.	1994., veljača 18. – Protokol o reguliranju jedinstvene monetarne politike na području SR Jugoslavije, Republike Srpske i RSK	135
44.	1994., veljača 21., Kistanje – Službena zabilješka s izjavom Milana Dragovića povodom rušenja njegove obiteljske kuće u mjestu Prokljan od strane mještana Sonkovića	137
45.	1994., veljača 21., Knin – Obavijest SUP-a Knin o potjernicama protiv zapovjednika hrvatskih brigada s prostora Dalmacije.	138
46.	1994., veljača 21., Knin – Materijali Resora državne bezbednosti RSK predsjedniku RSK s “izuzetim” spisima iz zapovjedništva UNPROFOR-a u Zagrebu o strategiji pregovora UNPROFOR-a s hrvatskom i srpskom stranom, te novoj strategiji koju žele nametnuti sukobljenim stranama u pregovorima.	139
47.	1994., veljača 22., Knin – Ukaz predsjednika RSK Milana Martića o imenovanju Milana Čeleketića zapovjednikom Glavnog štaba SVK	148
48.	1994., veljača 24., Knin – Obavijest Ministarstva pravosuđa i uprave RSK Okružnom sudu u Glini o nezakonitom vođenju istražnog postupka protiv Zorana Ponedjeljka koji je ubio potpukovnika Dušana Lukača	149
49.	1994., veljača 26., Stara Gradiška – Obavijest Uprave PJM o postupku preuzimanja mosta u Staroj Gradiški od strane vlasti RSK	150
50.	1994., veljača 27., Stara Gradiška – Izvješće Uprave PJM o zbivanjima oko mosta u Staroj Gradiški, mogućem sukobu sa snagama UNPROFOR-a i konačnom rješenju kroz pregovore	151
51.	1994., veljača 28., Knin – Zapisnik sa 76. sjednice Vlade RSK	154
52.	1994., ožujak 1., Žitnić – Zahtjev Branka Baošića Skupštini općine Knin za dodjelu stambene kuće u Drnišu.	161
53.	1994., ožujak 1., Knin – Službena zabilješka Ministarstva obrane RSK o sastanku Vlade RSK i UNPROFOR-a	162
54.	1994., ožujak 1., Knin – Skraćeni zapisnik s 1. redovnog zasjedanja Skupštine RSK	164

55.	1994., ožujak 2., Knin – Zapovijed predsjednika RSK i vrhovnog zapovjednika SVK Milana Martića o uvođenju radne obveze	168
56.	1994., ožujak 3., Benkovac – Popis sela na području SO Benkovac upućen Komesarijatu za izbjeglice u Kninu	169
57.	1994., ožujak 4., Slunj – Službene zabilješke SJB Slunj o informativnim razgovorima upućene SUP-u Vojnić.	170
58.	1994., ožujak 11., Knin – Zapisnik sa 77. sjednice Vlade RSK	174
59.	1994., ožujak 4., Plitvička Jezera – Poziv DP-a “Plitvice” SUP-u Korenica, da posjete NP “Plitvička jezera”	183
60.	1994., ožujak 5., Knin – Informacija Uprave javne bezbjednosti SUP-u Korenica o djelovanju diverzantske grupe HV-a na području Teslingrada	184
61.	1994., ožujak 8., Knin – Obavijest UNPROFOR-a predsjedniku RSK o imenovanju predstavnika zapovjednika snaga UNPROFOR-a na UNPA područjima.	185
62.	1994., ožujak 10., Plitvička Jezera – Poziv DP-a “Plitvice” Općinskom javnom tužiteljstvu Korenica da spriječe pljačku u NP-u “Plitvička jezera”	185
63.	1994., ožujak 13., Korenica – Brzjav Uprave PJM Uredu ministra unutarnjih poslova RSK o izvršenoj zadaći 18. pbr 15. korpusa SVK.	186
64.	1994., ožujak 15., Korenica – Brzjav Uprave PJM Uredu ministra unutarnjih poslova RSK o bojnim djelovanjima u zoni odgovornosti 18. pbr 15. korpusa SVK.	187
65.	1994., ožujak 16., Knin – Informacija Uprave javne bezbjednosti Skupštini RSK o ubojstvu Marijana Šaše i Milana Grmuša u Dvoru	188
66.	1994., ožujak 19., Knin – Zapisnik sa 78. sjednice Vlade RSK	191
67.	1994., ožujak 21., Knin – Skraćeni zapisnik nastavka sjednice 1. redovnog zasjedanja Skupštine RSK.	198
68.	1994., ožujak 22., Knin – Dopis Uprave javne bezbjednosti SUP-ovima Vojnić i Glina o provedbi monetarnog sustava	203
69.	1994., ožujak 23., Knin – Izvješće Ministarstva informiranja RSK Vladi RSK o njihovom posjetu Grčkoj.	204
70.	1994., ožujak 23., Knin – Obavijest Ministarstva obrane RSK Izvršnom savjetu Općine Plaški o ustrojavanju sudova.	206
71.	1994., ožujak 24., Knin – Protokol suradnje potpisan između Republike Grčke i RSK.	207
72.	1994., ožujak 25., Novi Sad – Molba Milana Kneževića Općinskom javnom tužiteljstvu u Drnišu da spriječi kriminal u selu Štikovo.	208
73.	1994., ožujak 26., Knin – Odgovor Ministarstva obrane RSK na poslaničko pitanje Skupštini RSK u vezi nabave goriva za izvršenje evakuacije	210
74.	1994., ožujak 28., Knin – Obavijest Uprave javne bezbjednosti svim SUP-ovima u RSK o imenovanju Ilije Prijića vršiteljem dužnosti ministra unutarnjih poslova RSK.	211
75.	1994., ožujak 29., Knin – Dnevni red 1. redovnog zasjedanja Skupštine RSK	211
76.	1994., ožujak 30., Knin – Zapisnik sa 79. sjednice Vlade RSK	212
77.	1994., ožujak 30., Glina – Brzjav SUP-a Glina MUP-u Knin o kontroli gotovinskog plaćanja novim dinarom kao valutom	221
78.	1994., ožujak, Petrinja – Procjena sigurnosnog stanja Ministarstva obrane RSK na području uprave “Banija”	222
79.	1994., travanj 1., Vojnić – Obavijest SUP-a Vojnić Upravi javne bezbjednosti MUP-a RSK o provedbi kontrole korištenja deviznih valuta u platnom prometu na području odgovornosti SUP-a.	227
80.	1994., travanj 2., Pakrac – Obavijest episkopa slavonskog Lukijana SUP-u Okučani o posjetu patrijarha srpskog Pavla Zapadnoj Slavoniji	228
81.	1994., travanj 5., Obrovac – Izvješće SJB Obrovac Komandi 4. lake brigade SVK o krivičnim djelima koja su počinili pripadnici brigade	229

82.	1994., travanj 6., Knin – Zapisnik s 80. sjednice Vlade RSK	230
83.	1994., travanj 8., Donji Čaglic – Službena zabilješka zapovjednika Odjeljenja milicije Donji Čaglic o prolasku patrijarha Pavla s pratnjom kroz područje njihove nadležnosti . . .	235
84.	1994., travanj 8., Drniš – Zahtjev predsjednika SO Drniš predsjedniku RSK za poduzimanje hitnih mjera protiv kriminala, pokretanje gospodarstva te zaustavljanje iseljavanja stanovništva s područja Općine	236
85.	1994., travanj 8., Knin – Odluka Skupštine RSK o ratifikaciji “Zagrebačkog sporazuma” o prekidu vatre	237
86.	1994., travanj 9., Petrinja – Obavijest SO Petrinja nadležnim institucijama RSK o spornim točkama linije razgraničenja na području Općine, koje su dogovorene “Zagrebačkim sporazumom”	238
87.	1994., travanj 11., Knin – Iz zapisnika sa sastanka gospodarstvenika sjeverne Dalmacije i Like	239
88.	1994., travanj 11., Gradusa – Odluka SO Caprag o osnivanju Srpske mjesne zajednice Sunja	242
89.	1994., travanj 11., Lički Osik – Izvješće SM Teslingrad SUP-u Korenica o političkim aktivnostima djelatnika SM	243
90.	1994., travanj 12., Vukovar – Izvješće SUP-a Vukovar MUP-u RSK o događanjima na političkom skupu u organizaciji Srpske demokratske stranke svesrpskih zemalja	245
91.	1994., travanj 13., Knin – Izvješće Uprave PJM MUP-u RSK o radu Uprave PJM, stanju i aktivnostima postrojba na terenu te trenutnom stanju tehničkih sredstava u skladištu PJM	246
92.	1994., travanj 13., Knin – Izvješće Odjela analitike i informatike SUP-a Knin o stanju kriminaliteta na području nadležnosti SUP-a	257
93.	1994., travanj 14., Knin – Zapisnik s 81. sjednice Vlade RSK	259
94.	1994., travanj 15., Knin – Zapisnik sa seminara Komesarijata za izbjeglice RSK	267
95.	1994., travanj 15., Vukovar – Izvješće sekretara SUP-a Vukovar MUP-u RSK o prosvjednom skupu građana povodom bombardiranja položaja SVK od strane NATO-a	270
96.	1994., travanj 15., Pakrac – Zahtjev SO Pakrac Republičkoj komisiji za sprovođenje sporazuma za recipročnim mjerama hrvatske i srpske strane u provođenju “Zagrebačkog sporazuma” na području Općine	271
97.	1994., travanj 18., Gradusa – Odstavka predsjednika SO Caprag zbog nezadovoljstva rješenjima iz “Zagrebačkog sporazuma” koja se tiču područja Općine	273
98.	1994., travanj 19., Knin – Odluka predsjednika RSK o imenovanju središnje Komisije RSK za utvrđivanje linije razdvajanja	274
99.	1994., travanj 20., Plaški – Obavijest voditelja javnog poduzeća “Elektroprivreda Krajine” o krađi imovine poduzeća	275
100.	1994., travanj 20., Knin – Iz izlaganja Borislava Mikelića, mandatar za sastav nove Vlade RSK, zastupnicima Skupštine RSK	276
101.	1994., travanj 21., Knin – Skraćeni zapisnik s 4. sjednice prvog redovnog zasjedanja Skupštine RSK	285
102.	1994., travanj 21., Knin – Odluka predsjednika RSK o formiranju regionalnih i općinskih komisija za određivanje linije razdvajanja	289
103.	1994., travanj 21., Glina – Izvješća o radu SM Glina za 1993. i prvo tromjesečje 1994. godine	290
104.	1994., travanj 22., Knin – Zapisnik s 82. sjednice Vlade RSK	296
105.	1994., travanj 26., Knin – Obavijest Komisije za razmjenu zarobljenika Vlade RSK okružnim sudovima u Kninu i Glini o planiranoj razmjeni zarobljenika s hrvatskom stranom	299

106.	1994., travanj 26., Knin – Zahtjev Službe za platni promet i financijsku kontrolu RSK svim pravnim subjektima na okupiranom području za dostavom podataka o financijskim potraživanjima od Republike Hrvatske	301
107.	1994., travanj 27., Knin – Primjedbe načelnika Uprave javne bezbednosti MUP-a ministru unutarnjih poslova RSK na provedbu “Zagrebačkog sporazuma” o prekidu vatre na terenu	302
108.	1994., travanj 28., Knin – Zapisnik s 83. sjednice Vlade RSK	303
109.	1994., travanj 28., Knin – Obavijest SUP-a Knin podređenim organizacijskim jedinicama o načinu ulaska policije u tampon zone, sukladno “Zagrebačkom sporazumu”	309
110.	1994., travanj 28., Knin – Obavijest ministra unutarnjih poslova RSK Vladi RSK o provedbi “Zagrebačkog sporazuma”	310
111.	1994., travanj 28., Knin – Prijedlog mjera i djelatnosti ministra unutarnjih poslova RSK Vladi RSK za suzbijanje ilegalnog uvoza roba u RSK.	313
112.	1994., travanj 29., Glina – Obavijest SUP-a Glina Upravi javne bezbjednosti MUP-a RSK o zadržavanju Jordanskog bataljuna UNPROFOR-a na granici prema Cazinskoj krajini	314
113.	1994., svibanj 8., Gradusa – Dopis Izvršnog savjeta općine Caprag pomoćniku vrhovnog zapovjednika za nacionalnu sigurnost, generalu Mili Novakoviću, o problemima na području općine Caprag nakon potpisivanja “Zagrebačkog sporazuma”	315
114.	1994., svibanj 9., Knin – Zapisnik sa sastanka predstavnika vojnih i civilnih vlasti RSK i izaslanika glavnog tajnika UN-a Yasushija Akashija	320
115.	1994., svibanj 10., Knin – Zapisnik s 84. sjednice Vlade RSK	326
116.	1994., svibanj 10., Slunj – Obavijest SJB Slunj direktoru državnog poduzeća “Plitvice” s rezultatima istrage o otuđivanju imovine iz kampa “Čatrnja” od strane pripadnika SVK .	333
117.	1994., svibanj 11., Kistanje – Izvješće SM Kistanje SUP-u Knin o naseljenim mjestima i stanovništvu u zoni razdvajanja	334
118.	1994., svibanj 12., Glina – Molba Milana Lukača iz Gline predsjedniku Vlade RSK Borislavu Mikeliću da se istraži ubojstvo zapovjednika 24. pbr Dušana Lukača	335
119.	1994., svibanj 12., Benkovac – Zapisnik s osnivanja Inicijativnog odbora za obnovu i razvoj porušenih srpskih sela u Ravnim kotarima	338
120.	1994., svibanj 12., Benkovac – Prijedlog Inicijativnog odbora za obnovu i razvoj svete srpske zemlje iz Benkovca dalmatinskom episkopu Longinu za obnavljanjem pravoslavnih sela	339
121.	1994., svibanj 12., Petrinja – Obavijest SO Petrinja o utvrđivanju linije razgraničenja i mogućnosti incidenata između stanovnika naselja “Kolonija” i UNPROFOR-a.	340
122.	1994., svibanj 12., Knin – Zapisnik sa sastanka kolegija SUP-a Knin	341
123.	1994., svibanj 16., Knin – Plan SUP-a Knin za osiguranje posjeta šibenskog biskupa Srećka Badurine Republici Srpskoj Krajini.	343
124.	1994., svibanj 17., Beograd – Protokol o reguliranju jedinstvenog carinskog i vanjskotrgovinskog sustava na području SR Jugoslavije, Republike Srpske i Republike Srpske Krajine	345
125.	1994., svibanj 19., Topusko – Zapisnik sa sjednice kolegija MUP-a RSK.	346
126.	1994., svibanj 19., Knin – Zapisnik razgovora ministra vanjskih poslova RSK Milana Babića i predstavnika UNPROFOR-a Enriquea Aguilara.	348
127.	1994., svibanj 19., Plaški – Izvješće Izvršnog savjeta općine Plaški Vladi RSK o stanju u općini	349
128.	1994., svibanj 19., Knin – Izvješće Komesarijata za izbjeglice RSK Komesarijatu za izbjeglice Republike Srbije o aktivnostima programa povratka izbjeglica u RSK.	351
129.	1994., svibanj 20., Knin – Zapisnik sa sastanka Milana Babića i predstavnika Međunarodne konferencije o Jugoslaviji.	353

130.	1994., svibanj 20., Knin – Dopis Komisije za razmjenu zarobljenika RSK o odgovi dogovorene razmjene s RH	356
131.	1994., svibanj 20., Petrinja – Obavijest SO Petrinja o ostavkama općinskih dužnosnika . . .	357
132.	1994., svibanj 22., Knin – Izvješće SM Glina o informativnom razgovoru s Brankom Mađarcem u vezi osiguranja naftnog crpilišta Prekopa	359
133.	1994., svibanj 23., Glina – Izvješće SUP-a Glina o pojavi kriminala i prijedlog mjera za njegovo suzbijanje	360
134.	1994., svibanj 23., Knin – Analiza pojave kriminala na području SUP-a Knin i prijedlog mjera za poboljšanje rada SUP-a	362
135.	1994., svibanj 24., Knin – Izvješće novog upravitelja Okružnog zatvora Knin o problemima i uvjetima rada u zatvoru	364
136.	1994., svibanj 24., Knin – Zapisnik s 4. sjednice Vlade RSK	366
137.	1994., svibanj 25., Knin – Zapovijed Okružnog suda u Kninu za izdavanje potjernice za hrvatskim časnicima, vojnicima i stranim dragovoljcima u redovima HV-a	376
138.	1994., svibanj 25., Korenica – Plan mjera i zadataka za poboljšanje službe SUP-a Korenica upućen MUP-u RSK.	378
139.	1994., svibanj 26., Kostajnica – Zahtjev Odsjeka Sisak – Caprag Ministarstva obrane RSK za osiguranjem smještaja stanovništva u slučaju evakuacije.	382
140.	1994., svibanj 30., Beograd – Obavijest direktora poduzeća “Inox Krajina” iz Beograda Ministarstvu prosvjete RSK o organizaciji ljetovanja u Grčkoj za djecu iz osnovnih škola RSK	383
141.	1994., svibanj 31., [Benkovac] – Zaključci proširenog predsjedništva SO Benkovac o političko-sigurnosnoj situaciji na području općine	384
142.	1994., lipanj 2., Knin – Obavijest Resora državne bezbjednosti MUP-a RSK o posjeti američke delegacije području bivše Jugoslavije	387
143.	1994., lipanj 2., Vukovar – Zahtjev Republičkog javnog tužiteljstva iz Vukovara Općinskom javnom tužiteljstvu u Korenici za informacije o nezakonitim radnjama u NP “Plitvička jezera”	388
144.	1994., lipanj 3., Knin – Obavijest Resora državne bezbjednosti MUP-a RSK predsjedniku i ministru unutarnjih poslova RSK o djelovanju stranih organizacija u Zapadnoj Slavoniji	389
145.	1994., lipanj 3., Plitvička Jezera – Osvrt generalnog direktora DP “Plitvice” na izvješće UNESCO-a o NP-u “Plitvička jezera” kao dijelu svjetske baštine, upućen Vladi RSK i SO Korenica.	390
146.	1994., lipanj 4., Knin – Obavijest Uprave javne bezbjednosti MUP-a RSK o posjeti američke delegacije Kninu i Gračacu	392
147.	1994., lipanj 6., Knin – Zahtjev Ministarstva obrane RSK Vladi i Ministarstvu financija RSK za dodatnim novčanim sredstvima	393
148.	1994., lipanj 6., Slunj – Službena zabilješka SJB Slunj o pljačkanju, maltretiranju i prijeljama Hrvatima od strane pripadnika 21. dobrovoljačko-diverzantskog odreda SVK.	394
149.	1994., lipanj 6., Slunj – Službena zabilješka SJB Slunj o informativnom razgovoru s Matom Barićem u vezi krađe njegove stoke	395
150.	1994., lipanj 6., Knin – Dopis predsjednika RSK predsjedniku Vlade RSK o neslaganju s ministrom informiranja RSK.	396
151.	1994., lipanj 7., Turanj – Pravila UNPROFOR-a za obavljanje policijskih poslova u zoni razdvajanja na osnovi sporazuma o prekidu vatre.	397
152.	1994., lipanj 7., Turanj – Naputci UNPROFOR-a za obavljanje policijskih poslova u zoni razdvajanja.	398

153.	1994., lipanj 8., Trst – Dopis o. Ilije Ivića predsjedniku Vlade RSK o suradnji Italije i RSK.	401
154.	1994., lipanj 8., Vojnić – Obavijest Odsjeka za pogranične poslove SUP-a Vojnić MUP-u RSK o dopuštenju za prijelaz granice konvoju kamiona iz AP Zapadna Bosna . . .	402
155.	1994., lipanj 8., Knin – Zapisnik s 5. sjednice Vlade RSK.	402
156.	1994., lipanj 8., Knin – Suglasnost Ministarstva prosvjete RSK za školovanje učenika iz općine Pakrac u Subotici i Somboru	413
157.	1994., lipanj 8., Knin – Obavijest Komesarijata za izbjeglice RSK općinskim povjerenicima da su u Republici Srbiji određene osobe za međuopćinsku suradnju s RSK.	413
158.	1994., lipanj 9., Knin – Prijedlog Državne komisije za ratne zločine i zločine genocida RSK Vladi RSK za obnovu Memorijalnog parka Petrova gora	415
159.	1994., lipanj 9., Knin – Izvješće SUP-a Knin ministru unutarnjih poslova RSK o problemima i incidentima u sigurnosnim zonama.	416
160.	1994., lipanj 9., Knin – Dopis SUP-a Knin Stanicama javne sigurnosti Kistanje, Drniš i Vrlika sa zapovijedi ministra unutarnjih poslova RSK o mjerama praćenja djelatnosti UNPROFOR-a	419
161.	1994., lipanj 9., Knin – Izvješće SUP-a Knin ministru unutarnjih poslova RSK o sigurnosnom stanju na području SUP-a Knin.	419
162.	1994., lipanj 9., Okučani – Izvješće SUP-a Okučani MUP-u RSK o sigurnosnom stanju na području SUP-a Okučani	421
163.	1994., lipanj 10., Knin – Zabilješka Ministarstva vanjskih poslova RSK o sastanku Milana Babića i Enriquea Aguilara, koordinatora za civilne poslove UNPROFOR-a	423
164.	1994., lipanj 10., Knin – Dopis Ministarstva vanjskih poslova RSK zamjeniku supredsjedatelja Međunarodne konferencije o bivšoj Jugoslaviji o pregovorima Vlada RSK i RH	424
165.	1994., lipanj 11., Bajina Bašta – Poruke i stavovi s gospodarsko-stručnoga skupa o rijeci Drini kao stupu srpske ekonomije	426
166.	1994., lipanj 11., Knin – Dopis Uprave javne bezbjednosti svim SUP-ovima RSK o suradnji sa SVK u privođenju vojnih obveznika koji su počinili krivična djela ubojstva. .	427
167.	1994., lipanj 12., Drniš – Izvješće SJB Drniš SUP-u Knin o incidentu s pripadnicima UNPROFOR-a u Žitniću	429
168.	1994., lipanj 13., Knin – Dopis Ministarstva vanjskih poslova RSK predsjedniku RSK o posjeti američkoga veleposlanika Petera Galbraitha RSK.	430
169.	1994., lipanj 13., Knin – Bilješka Službe predsjednika RSK o najavljenoj posjeti američkoga veleposlanika Petera Galbraitha RSK.	431
170.	1994., lipanj 14., Glina – Izvješće SUP-a Glina MUP-u RSK o privođenju osoba u KPD Stara Gradiška	432
171.	1994., lipanj 15., Drniš – Dopis SJB Drniš MUP-u RSK i SUP-u Knin o okupljanju Hrvata u Pakovu Selu.	434
172.	1994., lipanj 16., Knin – Zapisnik sa 6. sjednice Vlade RSK	435
173.	1994., lipanj 16., Kostajnica – Obavijest Sekretarijata za upravu Općine Kostajnica o podjeli nafte od strane UNPROFOR-a.	441
174.	1994., lipanj 17., Glina – Izvješće SUP-a Glina MUP-u RSK o sigurnosnoj procjeni granica RSK.	443
175.	1994., lipanj 18., Okučani – Priopćenje za javnost Srpske radikalne stranke o neuspjelim pregovorima RSK i RH.	445
176.	1994., lipanj 21., Beli Manastir – Dopis SUP-a Beli Manastir načelniku Uprave javne bezbjednosti MUP-a RSK s podacima Baranjske divizije o sigurnosnom stanju na "granicama" RSK prema Hrvatskoj i Mađarskoj	446

177.	1994., lipanj 22., Okučani – Izvješće SUP-a Okučani Upravi javne bezbjednosti MUP-a RSK o sigurnosnoj procjeni državne granice RSK	447
178.	1994., lipanj 23., [Drniš] – Zapisnik sa sjednice predsjednika RSK i tijela vlasti općine Drniš	452
179.	1994., lipanj 23., [Kostajnica] – Zapisnik sa sjednice predsjedništva Srpske radikalne stranke u Kostajnici	455
180.	1994., lipanj 24., Gračac – Zahtjev SJB Gračac SUP-u Korenica za osiguravanjem nogometne utakmice koja bi se trebala odigrati u Gračacu	456
181.	1994., lipanj 26., Knin – Dopis SUP-a Knin MUP-u RSK o sigurnosnoj procjeni državne granice	457
182.	1994., lipanj 27., Knin – Prijedlog ministra unutarnjih poslova RSK Vladi RSK o legalizaciji oružja	459
183.	1994., lipanj 29., [Bojna] – Dopis enklave Bojna Izvršnom vijeću SO Glina o stanju u selima s većinskim srpskim stanovništvom u Općini Kladuša	460
184.	1994., lipanj 29., Knin – Dopis Uprave javne bezbjednosti MUP-a RSK ministru unutarnjih poslova RSK o sigurnosnoj procjeni državne granice	462
185.	1994., lipanj 29., Korenica – Dopis SUP-a Korenica MUP-u RSK s osvrtom na provedbu akcije “Ugovor”	464
186.	1994., lipanj 29., Knin – Zapisnik sa 7. redovne sjednice Vlade RSK	468
187.	1994., lipanj 30., [Knin] – Izvješće Međunarodnog komiteta Crvenog križa o posjetu civilnom zatvoru u Kninu	476
	Kazalo imena	479
	Kazalo mjesta	489

PREDGOVOR

Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (siječanj – lipanj 1994.) dvanaesta su knjiga u seriji koju je pod naslovom “Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – Dokumenti”, od 2007. počeo objavljivati Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata (dalje Centar). U knjizi su predstavljeni dokumenti iz arhivskog gradiva “Republike Srpske Krajine” (RSK) koji se čuvaju u Centru i drugim arhivskim ustanovama u Republici Hrvatskoj. Objavljeni su kronološkim slijedom s potrebnim znanstvenim aparatom, a obuhvaćaju razdoblje prve polovice 1994. godine. Svi navedeni dokumenti prepisani su, a njihovi originali ili preslike originala u posjedu su Centra. Veći zahvati u tekstu naznačeni su stavljanjem teksta u uglatu zagradu, a u bilješkama je upozoreno na dijelove dokumenta koji su u izvorniku oštećeni i na dijelove koji su izostavljeni. Jednako tako, radi boljeg razumijevanja, u bilješkama su navedena imena ili prezimena sudionika koja se ne spominju u dokumentu ili podaci o drugim dokumentima i literaturi u kojima se spominje isti događaj.

Dakako, dokumenti pokazuju stajališta njihovih stvaratelja i zahtijevaju posebnu kritičku raščlambu koja bi ukazala na neobjektivno i netočno navedene podatke u njima. Primjerice, da je iz Hrvatske od 1990. do travnja 1994. “prognano preko 350.000 Srba, da je prisilno promijenilo ime i prezime oko 60.000 Srba, a samo ime 20.000 Srba”, da je “Srba na ovom prostoru u vreme Austro Ugarske 1896. godine bilo 31%, a na prostoru bivše BiH 67%”, da je “preko 100.000 Hrvata dobrovoljno napustilo prostor Krajine”, da je “samo u Jasenovcu na najsvirepiji način poklano i ubijeno oko 700.000 Srba, Jevreja i Roma”, a da je “1.200.000 Srba izginulo i ubijeno u Drugom svetskom ratu” (dok. 100), da je 1991. Srba u Hrvatskoj bilo “najmanje 30%” u ukupnom broju stanovnika (dok. 25), da je u napadnim djelovanjima hrvatskih snaga na prostoru Maslenice i Medačkog džepa 1993. “na jedan zvjerski način ubijeno oko 2000 Srba” (dok. 114), itd.

Kao i prethodne knjige Dokumenta “RSK”, tako i ova svjedoči da vodstvo “RSK” nije odustalo od borbe “za jedinstvenu srpsku državu na etničkom srpskom prostoru” i da će za taj cilj “istrajati do kraja” (dok. 10), te da je i dalje odbijalo mirnu reintegraciju u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske. Tako je, kao i u prethodnom razdoblju, vodstvo pobunjenih Srba u Hrvatskoj tvrdilo da je “RSK jedna od novih država nastalih na tlu SFR Jugoslavije”, da “RSK već četiri godine živi kao i svaka druga država, jer ima ono što je Evropska zajednica zahtevala od Slovenije i Hrvatske radi priznanja: teritoriju, stanovništvo i zakonodavnu vlast”, da je “RSK jedna od pravnih nasljednica SFR Jugoslavije”, “da je Srba u Hrvatskoj (valjda prema popisu iz 1991., op. u.) moralo biti najmanje 30%, a ne 11% (zapravo 12%, op. u), kako je to tvrdila hrvatska statistika (500.000 Srba u Krajini, 131.000 prognanih Srba iz Hrvatske u Srbiji, 120.000 u Krajini, 60.000 u Republici Srpskoj, te nepoznat broj neregistriranih Srba iz Hrvatske u spomenute tri države i u drugim zemljama)” (dok. 25). Dakako da su ti brojevi znatno preuveličani, odnosno netočni.

Takav isključivi stav srpskoga vodstva očituje se i u obraćanju mandataru za sastav nove "Vlade RSK" Borislava Mikelića "zastupnicima Skupštine RSK" u travnju 1994., u kojem je govorio o "državnom suverenitetu i teritorijalnom integritetu RSK (s površinom od 17.000 km²) koja će se prije ili kasnije udružiti sa Republikom Srpskom odnosno Srbijom i Crnom Gorom u jedinstvenu državu". Pritom je istaknuo (dok. 100):

- da "na nacionalnom planu ova generacija Srba ima misiju da dovrši posao ujedinjenja Srba na njihovom cjelokupnom etničkom prostoru",
- da je "reintegracija Krajine u okviru Hrvatske pusta želja hrvatskog rukovodstva",
- da "odlučka rukovodstva RSK da uđe u pregovore sa rukovodstvom Hrvatske oko mirovnog plana i uspostavljanje mirnodopske opcije, nije istovremeno i odluka da se priznaju granice Hrvatske u AVNOJ-skim okvirima",
- da su "Srbi u Krajini danas još čvršće riješeni da ne žele da budu u zajedničkoj državi sa Hrvatskom i da oni svoju sudbinu vežu sa Srbima iz Republike Srpske i SR Jugoslavije",
- da "hrvatskom narodu treba biti jasno da je na ovom prostoru više nemoguće uspostaviti hrvatsku državu i da je potrebno izvršiti međusobno priznanje koje će i međunarodno biti verifikovano što će omogućiti da se svaki budući konflikt sporazumom riješi",
- da "postojeće prilike i odnos snaga u svijetu još ne dozvoljavaju formalno ujedinjenje svih srpskih zemalja, ali da to ne sprečava izgradnju privrednog sistema RSK kao integralnog dijela jedinstvenog srpskog privrednog prostora",
- da se "formalno mora provoditi koncepcija ujedinjenja monetarnog i ekonomskog sistema putem jedinstvenog zakonodavstva, a u neposrednoj praksi da se mora ponašati sa stanovišta faktičkog ujedinjenja RSK sa Republikom Srbijom",
- da su "Hrvati pola vijeka eksploatisali srpska prirodna bogatstva, radnu snagu i drugo, pa je nužno da Srpska Krajina proporcionalno svom doprinosu, dobije svoj dio uključujući tu i umetnička djela, javne zgrade, infrastrukturu i ostale institucije, te da se to odnosi i na fabrike, hotele, i na svu imovinu koje je stečena u periodu od petstotina godina",
- da "od Hrvatske treba tražiti naplatu ratne štete iz prethodnih svjetskih ratova, ali i ovoga rata",
- da "Svijetu treba da se pokaže da su štete nastale na prostoru RSK, a ne u hrvatskim gradovima i na njihovim cestovnim pravcima" itd.

S obzirom na činjenicu da je srpsko topništvo razorilo Vukovar, iznimno ciničan je Mikelićev prijedlog da se "posebno mora sagledati stanje i obnova Vukovara te da treba zahtjevati da sva sredstva koja su odobrena od strane Ujedinjenih nacija a usmerena su prema Hrvatskoj, budu usmerena prema RSK i započeti sanaciju Vukovara" (dok. 100).

Jednako tako, u svibnju 1994. Milan Babić je, kao "ministar vanjskih poslova RSK", međunarodnim predstavnicima ponovio stav "da nema reintegracije u Hrvatsku" te da je "RSK spremna da na ravnopravnoj osnovi pregovara sa Hrvatskom, ali da tu Hrvati prave probleme smatrajući pregovore početkom reintegracije" (dok. 129).

U skladu s takvim isključivim stavom, srbijanska politika radila je na stvaranju jedinstvenog sustava institucija za sve "srpske države" na prostoru bivše Jugoslavije. Primjerice, na razini "Ministarstava zdravlja Republike Srbije, Republike Srpske i Republike Srpske Krajine dogovoreni su zajednički stavovi u pogledu jedinstvenog zdravstvenog sistema, mreža zdravstvenih ustanova i snabdijevanja" (dok. 11). Jednako tako, donesen je "Protokol o reguliranju jedinstvene monetarne politike na području SR Jugoslavije, Republike Srpske i RSK", kojim je predviđeno da "novi dinar SRJ predstavlja novac sa svim funkcijama na području Savezne Republike Jugoslavije, Republike Srpske i Republike Srpska Krajina" (dok.

43, 58, 100), a potom i “Protokol o regulisanju jedinstvenog carinskog i vanjskotrgovinskog sustava na području SR Jugoslavije, Republike Srpske i Republike Srpske Krajine” (dok. 124). Istodobno su “MUP RSK” i MUP Republike Srbije zajednički djelovali u provođenju zadataka na teritoriju Republike Hrvatske, primjerice, “u istočnoj Slavoniji i zapadnom Srijemu” (dok. 17).

Nastavljena je i suradnja između stranaka u “RSK” i Srbiji. Primjerice, početkom veljače 1994. potpisan je “Sporazum o koaliciji Srpske demokratske stranke Krajine i Srpske radikalne stranke”, koji su potpisali predsjednici tih stranaka dr. Milan Babić i dr. Vojislav Šešelj, te “predsjednik Izvršnog odbora Srpske radikalne stranke RSK” Rade Leskovic (dok. 23). Dakako, nastavljena je i suradnja “RSK” s “Republikom Srpskom” u BiH, te podrška političkog vodstva “RSK” vodstvu Srba u BiH. Tako je u travnju 1994. “na platou ispred hotela ‘Dunav’ u Vukovaru održan miting podrške srpskom narodu u Republici Srpskoj, na kojem su govorili Goran Hadžić, Boro Bogunović, Branislav Stanimirović, svi predstavnici stranke SDS-a svesrpskih zemalja, te predsjednik skupštine Vukovar” (dok. 90). Spominje se i suradnja “RSK” s pojedinim oblastima Grčke, uz “konstataciju da se na zapadnim granicama RSK brani Grčka” (dok. 69), te da je između Republike Grčke i “RSK” čak potpisan protokol o suradnji (dok. 71).

U prilog tome da je vodstvo “RSK” odbijalo gotovo sve inicijative koje su mogle doprinijeti normalizaciji hrvatsko-srpskih odnosa svjedoči odgađanje rješenja zahtjeva hrvatske strane za posjetu vukovarskom groblju, s kojim je “članove Vlade RSK” upoznao “sekretar Vlade i predsjednik Republičke komisije za razmjenu zarobljenika Savo Štrbac”, kao i odgađanje “pitanja porodičnih susreta rastavljenih familija”, ili odbijanje zahtjeva Srpske narodne stranke iz Republike Hrvatske čiji je predsjednik Milan Đukić predložio da se održi sastanak s predstavnicima “Srba iz UNP-a područja” (dok. 50).

Dokumenti UNPROFOR-a, prezentirani u ovoj knjizi, pokazuju da je “službena pozicija hrvatske vlasti u pregovoru s vodstvom pobunjenih Srba bila sadržana u Ustavnom zakonu od svibnja 1992. godine (dva autonomna kotara s 5 odnosno 6 općina, ali ne i status nacije)”, da su Hrvati “nagovijestili da sve može biti predmet diskusije, izuzev otcjepljenja teritorija koji drže Srbi”, da je “najhitniji prioritet za hrvatsku Vladu primjena prekida vatre praćena otvorenjem strateških pravaca i obnavljanje energetske sistema”, te da je za Hrvatsku “od velike političke i ekonomske važnosti vraćanje turista na dalmatinsku obalu”. Nasuprot tome, govoreći o srpskoj poziciji u pregovorima, u dokumentima UNPROFOR-a navodi se da su “Srbi imali dvije otvorene dugoročne pozicije: ujedinjenje sa Srbijom, moguće kroz konfederaciju srpskih zemalja ili ujedinjenjem RS i RSK ili nekakva integracija RSK u Hrvatsku kao jednakog partnera” (dok. 46).

Prema spomenutim dokumentima UNPROFOR-a, “ultimativni cilj ovih pregovora je postići dogovor između hrvatske Vlade i srpskih vlasti o najvećoj mogućoj autonomiji za područja pod kontrolom Srba kako bi se omogućila mirna reintegracija tih prostora u RH i unapređenje dugoročne stabilnosti u ovoj regiji”. Tom cilju trebali bi pridonijeti ekonomski projekti (proljetna sjetva, prodaja sjemena, insekticida i goriva, opskrba vodom, itd.). No, i samo vodstvo UNPROFOR-a bilo je svjesno da je “neke od zadataka postavljenih od Savjeta bezbjednosti bilo izuzetno teško sprovesti u tadašnjim prilikama: kompletna demilitarizacija UNPA i ‘ružičastih zona’, obnavljanje UNPROFOR-ove kontrole skladišta sa srpskim teškim naoružanjem, ponovna uspostava hrvatske uprave u ‘ružičastim zonama’, nezavisno od UNPA (Srbi ne priznaju razliku između “ružičastih zona” i UNPA, op. u.), hrvatsko povlačenje sa osvojenih područja, povratak izbjeglica” (dok. 46).

Kao i do tada, predstavnici srpske strane Hrvate su i dalje najčešće nazivali “ustašama”, čime se valjda pokušavalo naglasiti kako je suvremena hrvatska država nastavak NDH iz Drugog svjetskog rata, što je bila jedna od smjernica srpske protuhrvatske promidžbe. No, dokumenti u ovoj knjizi svjedoče o pritužbama na kriminal i teror pojedinih organiziranih grupa kriminalaca nad stanovnicima hrvatske i srpske nacionalnosti, “u cilju iznuđivanja, krađe i otimanja imovine”, što je poprimilo tolike razmjere da su pojedinci zaključili da takvo “nasilje nije bilo ni u Drugom svjetskom ratu” (dok. 72). Posljedica toga bilo je iseljavanje građana, “što je slabilo odbranu Republike Srpske Krajine”; primjerice, “u opštini Drniš je u travnju 1994. živilo 3500 stanovnika” (dok. 84, 178). Problem iseljavanja Srba iz “RSK” u svom je govoru u travnju 1994. naglasio i novi mandatar “Vlade RSK”, istaknuvši da je “prioritetan”, zapravo “urgentan zadatak vraćanje izbeglih iz Republike Srpske Krajine i naseljavanje prostora u Krajini sa Srbima koji su napustili Republiku Hrvatsku” (dok. 100).

U uvjetima političke nestabilnosti i loše ekonomske situacije vodstvo “RSK” zanemarivalo je održavanje postojeće infrastrukture, a pogotovo kulturno-povijesnog naslijeđa. Primjerice, prometnice su bile u tako lošem stanju zbog neodržavanja, da se javno govorilo da “sigurnost saobraćaja nije bila zadovoljavajuća” (dok. 1, 13). Loše ekonomsko stanje čak je utjecalo i na slabu opremljenost i logistiku “Posebnih jedinica milicije MUP-a RSK”, koja je, prema navodima iz dokumenata, bila ispod svake razine, odnosno “oko 20% od potrebnog” (dok. 91). Jednako tako, nije se poduzimalo ništa da se spriječi uništavanje objekata, inventara, knjiga, muzejske i arhivske građe Memorijalnog parka Petrova gora, tako da su “propadanju izloženi originalni objekti Centralne partizanske bolnice, muzejski eksponati, arhiva neprocjenjive vrijednosti o žrtvama srpskog naroda, Spomenik Petrova gora, Omladinski prihvatni centar i strogo zaštićeni predjeli prirode, knjige, kancelarijski inventar i dr.” (dok. 158).

Takvo stanje pogodovalo je masovnom “švercu” pojedinih skupina Srba s muslimanima u graničnom području s Cazinskom krajinom u Bosni i Hercegovini, te teror “švercera” nad stanovnicima i pripadnicima SVK na okupiranom prostoru Banovine (dok. 13, 42). Nastavljeno je paljenje kuća (“stambenih objekata”) u “vlasništvu lica hrvatske nacionalnosti koji su napustili područje RSK-e” (dok. 13), ali i “miniranje kuća u vlasništvu osoba srpske nacionalnosti” (dok. 24). Istodobno, izvješća o stanju kriminaliteta pokazuju da je u 1993. smanjen broj krivičnih djela u odnosu na prethodnu godinu, te da je na to “najviše utjecalo gotovo masovno napuštanje RSK od strane građana hrvatske nacionalnosti” koji su do tada “dosta često bili objekti krivičnih djela” (dok. 13).

Uz spomenuto, dokumenti iz toga razdoblja svjedoče o trošenju prirodnih bogatstava RH (primjerice, eksploatacija nafte te masovna sječa i preprodaja šume, naročito jele, dok. 28, 82), o odgovornosti lokalnih srpskih političara za odlazak Srba iz zapadne Slavonije krajem 1991. (dok. 16), o postojanju planova za evakuaciju stanovništva “RSK” u slučaju napada hrvatskih snaga (dok. 73), o tome da su u Hrvatskoj ratovale dobrovoljačke četničke jedinice, koje je u studenom 1991. obišao četnički “vojvoda” Vojislav Šešelj, preporučivši lokalnim Srbima da “kad JNA dođe do Virovitice sazidaju betonski zid” kao granicu srpske države (dok. 21), itd.

Istodobno, pokazuju da u 1994. godini nisu prestale rasprave o “Daruvarskom sporazumu” (18. veljače 1993.), pa su njegovi potpisnici sa srpske strane Veljko Džakula, Dušan Ećimović i Mladen Kulić zatražili pravno mišljenje od “eksperata za međunarodno pravo” dr. Vladana Vasiljevića i dr. Konstantina Obradovića, da bi dokazali da u tom sporazumu

“nema nikakvih elemenata koji bi ukazivali da su nasilno ili na drugi način pokušali otuđiti dio državne teritorije, niti mijenjati državne granice” (dok. 26).

Dokumenti u ovoj knjizi govore i o demografskim prilikama na pojedinim područjima “RSK”, zapravo na okupiranom području RH (dakako, navedene brojeve treba provjeriti). Tako je, prema podacima “Ministarstva obrane RSK”, na okupiranom području Banovine (općine Glina, Petrinja, Dvor, Kostajnica i Sisak-Caprag) u ožujku 1994. živjelo “oko 70.924 stanovnika”, a u vojnoj evidenciji bilo je “oko 15.076 v/o (odnosno 21,25% od ukupnog broja stanovnika)”. Na tom je području djelovao “39. korpus SVK sa svojim nižim jedinicama (24., 26., 31., 33. pbr., Samostalni odred Gradusa i 87. pob Čerkezovac), u kojima je angažirano 11.050 v/o, pretežito srpske nacionalnosti. Od 496 v/o nesrpske nacionalnosti u jedinicama SVK angažirane su 383 v/o (među njima 137 Hrvata, uključujući 10 oficira i 7 podoficira, i 19 muslimana), u privrednim organizacijama po osnovu radne obaveze 72, a 41 v/o nesrpske nacionalnosti angažirana je u CZ i odbrani (na temelju radne obaveze i CZ angažirano je 86 Hrvata i 2 muslimana). Od v/o koji su se izjasnili kao Jugoslaveni najviše ih je bilo angažirano u Petrinji – 165, zatim u Glini – 49 i u Gradusi 5. Istodobno, 441 v/o s toga područja nalazila se u drugim srpskim zemljama, što znači van teritorija RSK, a 464 v/o nalazilo se u inozemstvu, što znači van granica bivše Jugoslavije” (dok. 78). Istodobno, prema izvješću “Komesarijata za izbjeglice Republike Srpske Krajine”, sredinom veljače 1994. na području “RSK” bilo je 125.000 “izbjeglih i raseljenih lica”, među kojima 14.353 djece do 18. godine života (dok. 37).

Prema tome, činjenica da se sadržaj dokumenata u ovoj knjizi, koji govore o politici vodstva “RSK” ne razlikuje od sadržaja dokumenata “RSK” u prethodnim godinama (od 1990.), svjedoči o kontinuitetu srpske politike u ostvarenju svoga krajnjeg cilja – da svi Srbi žive u jednoj državi, te o odlučnosti srpskih dužnosnika da je provedu do kraja, bez obzira na žrtve.

Urednici knjige